

Dosarul nr. 2ra-191/23
2-20140590-01-2ra-01022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Coșciug Pavel și Coșciug Ana, reprezentați de avocatul Zagnat Cristian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Debt Recovery Group” împotriva lui Coșciug Pavel și Coșciug Ana cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 29 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Coșciug Pavel și Coșciug Ana, reprezentați de avocatul Zagnat Cristian și apelul incident declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Debt Recovery Group” și a fost menținută hotărârea din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 10 noiembrie 2020, SRL „Debt Recovery Group” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Coșciug Pavel și Coșciug Ana cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, OCN „Zoom Credit” SRL a încheiat cu Coșciug Pavel un contract de credit cu nr. 0911/C din 20 noiembrie 2019, prin care reclamanta s-a obligat să-i acorde un credit în valoare de 200 000 de lei, care urma a fi rambursat în 36 rate lunare, începând cu data de 20 decembrie 2019, iar Coșciug Pavel s-a obligat să achite prețul contractului și a dobânzii aferente în conformitate cu prevederile contractuale și cu graficul rambursării creditului.

A relatat că, OCN „Zoom Credit” SRL, a acordat creditul în termen și conform condițiilor contractului, astfel îndeplinindu-și toate obligațiunile asumate față de pârât.

A menționat că, în scopul garantării obligațiilor contractuale, la data de 20 noiembrie 2019, a fost încheiat contractul de fidejusiune nr.0911-D/C, prin care Coșciug Ana și-a asumat obligația să răspundă solidar împreună cu Coșciug Pavel față de creditorul OCN „Zoom Credit” SRL pentru onorarea obligațiilor stipulate în contractul de credit nr.0911/C din 20 noiembrie 2019.

A indicat că, în scopul soluționării extrajudiciare a litigiului, OCN „Zoom Credit” SRL, telefonic și prin sms a notificat pârâtii despre datoria formată, solicitând rambursarea totală a creditului, dobânzii contractuale la zi și clauzei penale, informând pârâtii că, în caz de neachitare, datoria va fi cesionată reclamantei SRL „Debt Recovery Group”.

A susținut reclamanta că, la data de 04 august 2020, în temeiul contractului de mandat nr.14/09 din 14 septembrie 2018, încheiat între OCN „Zoom Credit” SRL și SRL „Debt Recovery Group”, ultima a notificat debitorii despre rezoluțiunea unilaterală a contractului de OCN „Zoom Credit” SRL și necesitatea achitării datoriei restante, notificând totodată debitorii despre cesiunea datoriei în cazul neachitării sumelor restante.

A precizat că, la data de 30 octombrie 2020, OCN „Zoom Credit” SRL a încheiat cu SRL „Debt Recovery Group” un contract de cesiune a creanțelor nr.0309/Z, prin care a cesionat toate creanțele existente și cele ce pot apărea, rezultate din contractul de credit nr.0911/C din 20 noiembrie 2019, astfel, SRL „Debt Recovery Group” devenind creditor cesionar.

A indicat că, pârâtii până la momentul de față, nu au întreprins nici o măsură pentru a stinge obligația pecuniară, acumulând o datorie, rezultată din neachitarea ratelor aferente, calculate conform contractului de credit și intenționat se sustrag de la onorarea obligațiilor contractuale.

A solicitat, SRL „Debt Recovery Group” încasarea în mod solidar, de la Coșciug Pavel și Coșciug Ana a sumei creditului restant în valoare de 177 777,76 de lei, dobânzii contractuale restante la zi în sumă de 28 542,24 de lei, penalitatea în sumă de 169 776,67 de lei, compensarea cheltuielilor de judecată și autorizarea pătrunderii forțate a executorului judecătoresc în bunurile pârâților Coșciug Pavel și Coșciug Ana.

Prin hotărârea din 16 decembrie 2021, corectată prin încheierea din 09 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea și s-a încasat în mod solidar de la Coșciug Pavel și Coșciug Ana, în beneficiul SRL „Debt Recovery Group”, în baza contractului de credit nr.0911/C din 20 noiembrie 2019, încheiat între SRL „Zoom Credit” și Coșciug Pavel, împrumutul restant în mărime de 177 777,76 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 28 542,24 de lei, penalitatea în sumă de 12 000 de lei, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 6 549,60 de lei, cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 1 000 de lei, în total suma de 225 869,60 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La data de 10 ianuarie 2022 Coșciug Pavel și Coșciug Ana, reprezentați de avocatul Zagnat Cristian, au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

La data de 15 iunie 2022, SRL „Debt Recovery Group” a depus apel incident, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea ce ține de încasarea solidară de la Coșciug Pavel și Coșciug Ana a penalității reduse, cheltuielilor de asistență juridică redusă, solicitând admiterea integrală a pretențiilor formulate și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel.

Prin decizia din 29 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Coșciug Pavel și Coșciug Ana, reprezentați de avocatul Zagnat Cristian și apelul incident declarat de SRL „Debt Recovery Group” și a fost menținută hotărârea din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a notat că actele cauzei denotă cu certitudine că, SRL „Zoom Credit” și-a îndeplinit obligațiile contractuale și i-a transmis lui Coșciug Pavel suma împrumutului de 200 000 de lei, iar pârâtul nu și-a executat corespunzător obligațiile de plată, din suma creditului de 200 000 de lei, fiind achitate doar 4 rate a câte 5 555,56 de lei cu titlu de credit, în total suma de 22 222,24 de lei, restanța creditului neachitat fiind de 177 777,76 de lei.

Prin urmare instanța de apel a considerat că, concluzia instanței de fond este întemeiată, urmând a fi încasată suma respectivă acordată cu titlu de împrumut de la Coșciug Pavel și fidejursorul Coșciug Ana, or, probe care ar confirma că, Coșciug Pavel nu a primit mijloacele financiare, în calitate de credit, la actele cauzei nu se atestă.

Cu referire la capătul de cerere privind încasarea dobânzii în mărime de 28 542,24 de lei, instanța de apel a notat că, conform art.1764 alin.(1) Cod civil, părțile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante.

Corespunzător, ținând cont de faptul că, reclamanta nu a solicitat încasarea dobânzii restante din suma dobânzii stabilite în contract de 257 040 de lei, dar și-a redus benevol cuantumul acesteia până la suma de 57 120 de lei, dintre care suma de 28 577,76 de lei a fost deja achitată, solicitând doar suma de 28 542,24 de lei, instanța de apel a considerat că, prima instanță just a dispus încasarea sumei solicitate cu titlu de dobândă restantă în mărime de 28 542,24 de lei, această sumă fiind una echitabilă și rezonabilă în raport cu creditul acordat.

Referitor la capătul de cerere privind încasarea penalității în mărime de 169 776,67 de lei, prin prisma prevederilor art.947 Cod civil și ținând cont de pct.2.4. din contract, instanța de apel a constatat că, SRL „Debt Recovery Group” este în drept să pretindă încasarea unei penalități pentru fiecare zi de întârziere a achitării, însă suma de 169 776,67 de lei este una nejustificată și disproporționat de mare, provocând un dezichilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contractul de credit.

Astfel, instanța de apel a notat că, suma penalității de 169 776,67 de lei este exagerat de mare, prima instanță just calculând în acest sens o penalitate echitabilă în sumă de 12 000 de lei.

În partea ce ține de pretenția SRL „Debt Recovery Group” privind compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în mărime de 11 282,90 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2 000 de lei, instanța de apel a relevat că, în acord cu prevederile art.82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Având în vedere că, pretențiile reclamantei au fost admise parțial, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a conchis că, reclamanta este în drept să pretindă compensarea cheltuielilor de judecată, ce rezultă din plata taxei de stat în sumă de 6 549,60 de lei, proporțional cuantumului pretențiilor admise din acțiune, precum și cheltuielile de asistență juridică, în sumă de 1 000 de lei, această sumă fiind una necesară și rezonabilă ca mărime.

La data de 25 ianuarie 2023, Coșciug Pavel și Coșciug Ana, reprezentați de avocatul Zagnat Cristian, au declarat recurs împotriva deciziei din 29 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii privind încasarea penalității și dobânzii de întârziere și emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care cerințele să fie respinse și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor prezentate de apelant, preluând poziția instanței de fond, iar prin acest fapt a încălcat dreptul recurenților la un proces echitabil.

A menționat că instanțele nu au examinat raporturile din contractul de credit nr.0911/C din 20 noiembrie 2019 prin intermediul legislației cu privire la protecția consumatorului, ținând cont de faptul că, acesta a fost încheiat între un profesionist și un consumator.

A notat că dobânda contractuală este inechitabilă față de recurenți, iar instanța doar a confirmat clauza dobânzii, or, după cum este menționat în textul deciziei și hotărârii primei instanțe, dobânda solicitată este echitabilă.

Cât privește DAE, a considerat că, procentul de 96,64% anual este unul exagerat, invocând că, nici în contract și nici în informația precontractuală nu s-a făcut o descriere detaliată cu privire la costurile procentuale care însumate, ar ajunge la valoarea respectivă.

A subliniat că, un contract de credit trebuie să conțină informațiile referitoare la cuantumul procentual al DAE, precum și descrierea fiecărei obligații procentuale în raport cu cuantumul creditului și ratele lunare de rambursare, precum și formula de calcul.

A notat că, o dobândă de 96,64% anual este inechitabilă față de părți, iar neanularea acesteia, ar duce la o îmbogățire fără justă cauză a reclamantei, pe seama părților.

Cât privește penalitatea, a indicat că, potrivit pct.2.4 din contract și pct.10 din

informația precontractuală, s-a stabilit o penalitate de 1,00%, reclamanta calculând în acest sens suma de 169 776,67 de lei, care este disproporționat de mare în raport cu prejudiciul cauzat.

A susținut că prin faptul nerespectării de către profesionist a prevederilor art. 1636, alin. (1), 1662 alin. (1) și 1663 alin. (4) și (5) din Codul Civil și pct. 1, 4, 6, 11 din Hotărârea Guvernului nr. 251 din 24 aprilie 2019 cu privire la constatarea consultării independente a potențialului fidejutor consumator, contractul de fidejusiune nr. 0911-D/C din 20 noiembrie 2019 este nul.

La data de 09 martie 2023, Coșciug Pavel și Coșciug Ana au declarat recurs suplimentar împotriva deciziei din 29 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie declarate nule clauza penală și dobânda contractuală.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 29 septembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurenților Coșciug Pavel și Coșciug Ana, reprezentați de avocatul Zagnat Cristian, prin intermediul poștei electronice, la data de 02 decembrie 2022 (f.d. 176).

Astfel, recursul, declarat la 25 ianuarie 2023, este în termen.

La 02 februarie 2023, copia recursului a fost expediată în adresa intimatei SRL „Debt Recovery Group”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 194).

Prin referința depusă la 20 februarie 2022 și referința suplimentară depusă la 27 martie 2023, SRL „Debt Recovery Group”, reprezentată de avocatul Valeriu Sîrcu, a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Coșciug Pavel și Coșciug Ana, reprezentați de avocatul Zagnat Cristian, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Coșciug

Pavel și Coșciug Ana, reprezentați de avocatul Zagnat Cristian, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Coșciug Pavel și Coșciug Ana, reprezentați de avocatul Zagnat Cristian, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Coșciug Pavel și Coșciug Ana, reprezentați de avocatul Zagnat Cristian, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic